

**Kainuun hyvinvointialueen strategia
2022–2025**

Hyväksyntä:

- Kainuun aluehallitus
(14.11.2022)
- Kainuun aluevaltuusto
(21.11.2022)

Kainuun hyvinvointialueen strategia 2022–2025

1. JOHDANTO

Kainuun hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä ja muista sille säädettyistä tehtävistä alueellaan. Toimintansa ohjaamiseksi ja pidemmän aikavälin tavoitteiden asettamiseksi hyvinvointialueella on oltava strategia.

Strategia on lakisääteinen suunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi (41 §, 611/2021). Sen perustana on arvio väestön hyvinvoinnista, alueen tilanteesta ja taloudesta sekä näiden muutoksista. Kainuun hyvinvointialueen strategia on alueen yhteinen – se kattaa kainuulaisten asukkaiden, henkilöstön, palvelutoiminnan ja yhteistyötahtojen näkökulmat.

Strategia on suunnitelmakokonaisuus, jonka tehtävänä on tehdä ymmärrettäväksi valintoja ja linjauksia. Se on samalla pohjana muille tavoitteille ja toimenpiteille, joita toteutetaan käytännössä.

Hyvinvointialuelain mukaan strategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) *asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtäväalalla;*
- 2) *palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset;*
- 3) *hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädettyt palvelutavoitteet;*
- 4) *omistajapolitiikka;*
- 5) *henkilöstöpolitiikka;*
- 6) *asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.*

Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän strategian ja siinä päätettyjen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaan. Osana strategiaa on laadittava myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia, jossa linjataan palveluiden toteuttamisesta (11 §, 612/2021). Aluevaltuusto päättää myös pelastustoimen palvelutasosta (6 §, 613/2021).

Strategian kokonaisuus sisältää palvelustrategian ja pelastustoimen palvelutasopäätöksen lisäksi myös muita sille lainsäädännössä kuuluvia suunnitelmia mm. henkilöstö-, viestintä-, talous- ja investointisuunnitelmat, hyvinvointisuunnitelman, valmiussuunnitelman ja yhteistyösopimukset. Kokonaisuutta täydentävät muut ohjelmat ja suunnitelmat kuten omistajapolitiikan linjaukset, tiedolla johtamisen suunnitelma, laatuohjelma jne. Tarkentavat asiakirjat valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon erillisen aikataulun mukaisesti.

Asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön osallisuus

Hyvinvointialue on olemassa ihmisiä varten – sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoiminta ovat meille kaikille kuuluvia yhteisiä palveluita. Tämän vuoksi myös tavoitteiden ja palvelupäätösten valmistelussa on varmistettava asukkaiden osallistumisen mahdollisuudet.

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan (29 §, 612/2021). Suunnitteluun ja kehittämiseen osallistuminen edistää vaikuttavaa päätöksentekoa ja tukee yleistä osallisuutta yhteiskunnan toiminnoissa. Osallisuutta vahvistavia menetelmiä ovat mm. keskustelu- ja yhteiskehittämisen tilaisuudet, asiakasraatien järjestäminen tai yhteistoiminta kansalaisjärjestöjen kanssa.

Hyvinvointialueen muodostavien organisaatioiden henkilöstön osallisuus strategian laatimisessa ja toteuttamisessa on keskeistä. Henkilöstö toteuttaa käytännössä palvelut strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti, joten niihin vaikuttaminen ja sitoutuminen on ratkaisevan tärkeää.

Kainuun hyvinvointialueen strategiaprosessin osallisuus on haluttu varmistaa useiden eri menetelmien ja toimenpiteiden avulla. Kansalaiskuulemista varten avattuun strategiakyselyyn vastasi 696 kainuulaista ja 564 hyvinvointialueen työntekijää. Lisäksi strategiatyöpajoihin ja -tilaisuuksiin osallistui n. 250 henkilöä.

Päätöksentekijöiden osallisuuteen strategian laatimisessa on kiinnitetty erityistä huomiota. Toimielinten luottamushenkilöt ovat aktiivisesti osallistuneet strategiatyöhön ja antaneet merkittävän panoksen sen lähtökohtien laatimiseen.

2. TILANNEKUVA JA LÄHTÖKOHDAT: KAINUUN VAHVUUDET JA HAASTEET

Kainuun hyvinvointialueen strategia perustuu vuoden 2022 aikana täsmennettyyn tilannekuvaan. Se koostuu keskeisten vahvuuksien ja haasteiden tunnistamisesta laajan tausta-aineiston pohjalta.

Vaikka Kainuun hyvinvointialue aloittaa toimintansa monin tavoin vaikeista lähtökohdista, ei tulevaisuutta nähdä toivottomana. Lähtökohdat palveluiden turvaamiselle on tunnistettu, ja johdonmukainen toiminnan uudistaminen nähdään välttämättömänä. Strategiassa korostuu vahva tarve kehittyä ja tehdä tarvittavia muutoksia.

Laaditun strategian olennainen viesti on, että päätöksentekoon, johtamiseen ja palvelujen järjestämiseen liittyvät solmukohdat on pystyttävä ratkomaan. Uudistumisen välttämättömyyttä korostaa uusi rahoitusmalli, jonka ehdot on pystyttävä täyttämään itsenäisenä hyvinvointialueena säilymiseksi.

Tilannekuva-analyysin perusteella keskeistä on, että palveluverkkoa ja -valikoimaa on uudistettava ja koko hyvinvointialueen kattavaa toimintaa on pystyttävä johtamaan kiinteän budjetin asetelmassa. Samalla hyvinvointialueen on pakko onnistua osaavan työvoiman turvaamisessa.

Kyse on kokonaisvaltaisesta muutoksesta, joka tulee toteuttaa useamman vuoden toimenpideohjelmalla. Osa muutoksista on kyettävä toteuttamaan kiireellisesti, osa strategiakauden loppuun mennessä.

Vahvuuksia

Kansalaiset koetaan voimavaraksi samalla, kun osallisuuden ymmärretään luovan arjen turvallisuutta. Kainuulaiset ihmiset halutaan mukaan hyvinvoinnin vahvistamiseen; he eivät ole vain vastaanottajia, vaan oman elämänsä aktiivisia toimijoita.

Kainuun vahvuuksina ovat erityisesti henkilöstön vahva osaaminen ja ammattitaito sekä pitkä kokemus maakunnallisesta sotepalveluiden ja pelastustoimen organisaatiosta. Tältä pohjalta moni asia on jo pitkällä kehitystyön jatkamiseksi.

Alueellinen yhteistyö, toimivat verkostot ja suhteellinen pienuus ovat etuja, joiden varaan toimintaa halutaan edelleen rakentaa. Kainuulaisuutta luonnehtii periksiantamattomuus.

Maakuntamme puhdas luonto ja elinympäristön laatu koetaan jatkossakin vetovoimatekijöiksemme.

Yhteistyötahot ja kumppanuudet koetaan toimiviksi. Asukkaiden, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa halutaan kehittyä yhdessä.

Haasteita

Kainuun väestön ikä- ja sosioekonominen rakenne yhdessä harvaan asutun alueen kanssa lisää talouden sopeuttamisen vaikeutta. Palvelut on pystyttävä turvaamaan samalla, kun niiden tarve kasvaa, mutta käytettävissä oleva rahoitus vähenee. Digipalveluiden merkitys korostuu fyysisen palveluverkon rinnalla.

Osaavan työvoiman saatavuus on jatkuvasti heikentynyt. Henkilöstön eläköitymisaste on korkea, sote- ja pelastusalan vetovoima matala ja alueen muuttotappio on korkealla. Työnantajakuvan sekä organisaation veto- ja pitovoiman kehittäminen on elinehto ammattilaisten saamiseksi.

Huolimatta pitkästä integraatiokokemuksesta, Kainuussa ei ole kyetty täysimääräisesti hyödyntämään sen mahdollisuuksia. Johtamisen, organisaatio- ja palvelurakenteen johdonmukaisella ja kokonaisvaltaisella muutoksella on kyettävä luomaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä kokonaisuus.

Sote- ja pelastustoimen uudistus tarkoittaa myös rahoitusmallin muuttumista. Aiemmasta kuntien kattamasta menojen rahoituksesta valtion myöntämään rahoituskehyykseen siirtyminen tarkoittaa väistämätöntä tarvetta tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseen. Rahoitus on oltava realistisella tasolla järjestämisvelvoitteisiin nähden ja toiminta on oltava tasapainossa käytettävissä olevan rahoituksen kanssa.

Luottamusta on pystyttävä rakentamaan, niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Hyvä maine luo vetovoimaa ja hyvä johtaminen pitovoimaa. Asiakkaat edellyttävät hyvää ja ammattimaista palvelua. Keskeinen osa luottamusta on avoin viestintä, jonka tulee toteutua kaikessa toiminnassa niin palveluissa, johtamisessa kuin päätöksenteossakin.

Strategia korostaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö rakentaa kumppanuuksia ja luo Kainuulle elinvoimaa. Yhteistyö eri tahojen kanssa mahdollistaa kokoamme suuremmat tulokset. Kainuun hyvinvointialue on keskeinen yhteiskunnallinen toimija, jonka on oltava aidosti hyvä työnantaja, palveluntuottaja ja yhteistyökumppani.

3. ARVOMME JA TOIMINTATAPAMME

Arvot ovat pysyviä valintoja, jotka vaikuttavat yksilöön ja yhteisöihin. Niiden perusteella voimme arvioida, kehittää ja tarvittaessa muuttaa toimintaamme.

Hyvinvointialueen keskeisistä arvoista pyydettiin näkemyksiä sekä kansalais- että henkilöstökyselyissä ja -tilaisuuksissa. Näistä eniten kannatusta saaneet valittiin hyvinvointialueen keskeisiksi arvoiksi.

Kainuun hyvinvointialueen arvot ovat **Vastuullisuus, Avoimuus, Luotettavuus, Oikeudenmukaisuus (VALO)**. Arvomme korostavat huolehtimista ja vastavuoroisuutta sekä yksilön oikeutta tulla kohdelluksi hyvin.

- **Vastuullisuus on**
  - o jokaisen vastuuta omasta toiminnastaan ja työskentelystään
  - o asiakkaista ja lähimmäisistä huolehtimista
  - o työyhteisön hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtimista
  - o oma-aloitteisuutta ja aktiivisuutta
  - o ympäristön ja luonnon suojelemista
- **Avoimuus on**
  - o ihmisten välistä vuorovaikutusta
  - o viestintää
  - o luottamusta
  - o päätöksenteon läpinäkyvyyttä
  - o tosiasioiden kunnioittamista
- **Luotettavuus on**
  - o toimintamme ja asiakassuhteidemme perusta
  - o osa vastuullisuutta ja lupauksien pitämistä
  - o ammattitaitoa ja sovittujen toimintatapojen mukaisuutta
  - o osallisuutta
- **Oikeudenmukaisuus on**
  - o tasapuolisuutta
  - o inhimillisyyttä
  - o yhdenvertaisuutta
  - o periaatteiden mukaista toimintaa

Kainuun hyvinvointialueen toiminta perustuu paitsi arvoihin, myös yhteisiin toimintatapoihin. Strategiatyön aikana henkilöstö, asiakkaat ja luottamushenkilöt ovat vastauksissaan ja kommentissaan viitanneet keskeisiin seikkoihin, jotka edistävät työtämme. Näiden pohjalta on tiivistettävissä haluttua muutosta korostavat hyvinvointialueen palveluiden, työyhteisöjen ja johtamisen toimintamallit.

Tapamme toimia

- **Teemme työtä yhteisillä tavoitteilla**
  - Toimintamme perustuu tietoon ja sovittuihin prosesseihin
  - Tunnistamme voimavarat – näemme ihmiset aktiivisina toimijoina
- **Toimimme yhdessä, avoimesti ja toisia arvostaen**
  - Korostamme kannustamista ja vaikutusmahdollisuuksia
  - Haluamme kehittyä yhdessä
- **Johtamisessa edellytämme valmentavaa ja palvelevaa otetta**
  - Hallinnoinnista ihmisten ja asioiden johtamiseen
  - Kehitämme osaamista koko työuran ajan
- **Uudistumme kestävästi**
  - Edistämme tehokkaita toimintatapoja ja päätöksentekokykyä
  - Korostamme muutoskykyä ja ketterää kehittymistä
  - Kokeilemme rohkeasti uutta

4. TEHTÄVÄMME JA TAVOITTEEMME

Kainuun hyvinvointialueen perustehtävä (missio) kuvaa olemassaolomme tarkoitusta. Missio on toimintaympäristön muutoksista riippumaton pysyvä tehtävä; se on yhteisen työemme perusta:

Terveyttä, turvaa ja hyvinvointia Kainuussa

Tulevaisuuden päämäärämme (visio) on tavoite, jonka pyrimme saavuttamaan strategian tuloksena. Visio on tila, johon päädymme, kun muutos on onnistunut. Päämäärämme on myös omaa organisaatiotamme laajempi; siinä yhdistyy koko maakunnan hyvinvointi ja elinvoima:

Kelpo Kainuu, jota kehtaa kehua

- *Kainuulaiset ovat tyytyväisiä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluihin.*
- *Kainuun hyvinvointialue on veto- ja pitovoimainen työnantaja, jonka toimintaa ohjaavat inhimilliset arvot.*
- *Hyvinvointialueen organisaatio on harkitun rohkea uudistamistoimissaan ja kekseliäs sekä joustava palveluiden järjestäjä.*
- *Talous on tasapainossa ja turvaa itsenäisen hyvinvointialueen toiminnan.*

Palvelulupauksessa korostamme tehtäväämme sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuspalveluiden järjestäjänä. Samalla se korostaa yhteistyön ja osallisuuden merkitystä turvallisuuden luojina alueen asukkaille ja yhteisöille:

Huolenpitoa itsestä ja muista

5. VALINNAT JA KEINOT

Kainuun hyvinvointialueen strategia koostuu neljästä linjauksesta tai painopisteestä, jotka on laadittu asiakastyön, henkilöstön, uudistumisen ja talouden näkökulmista. Linjaukset on kirjattu toiminnan muotoon korostamaan niiden merkitystä strategisina valintoina.

Nämä jakaantuvat menestystekijöihin, jotka kuvaavat toimenpiteitä, joilla saavutamme tavoitteet. Ne ovat strategisia periaatteita ja osa-alueita, joissa pitää onnistua.

Teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle

- Perustason palvelujen vahvistaminen
- Inhimillisuus ja ammattitaito
- Arjen turvallisuus, terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisy
- Kainuulaisten osallisuuden ja voimavarojen vahvistaminen

Toimimme kestävän tehokkaasti

- Tilannekuvan haasteisiin vastaaminen
- Vahva toimeenpanokyky ja laaja yhteistyö
- Talous tasapainossa rahoituksen kanssa
- Tulokset ja vaikuttavuus toimintaan perustuen

Uudistamme rohkeasti

- Digi- ja etäpalvelujen rakentaminen
- Arkityön ketterä uudistaminen
- Muutosvalmiuden ja uudistamishalun vahvistaminen
- Tutkitun tiedon hyödyntäminen

Johdamme osaamista, työkykyä ja hyvinvointia

- Arvostava ja valmentava lähijohtaminen
- Kannustava palkitseminen ja edut
- Jatkuva parantaminen
- Henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Strategisten linjausten keskeiset toimenpiteet on kirjoitettu auki painopisteittäin. Strategian toimenpideohjelmassa määritellään tarkemmat mittarit ja tavoitteet, joilla niiden toteutumista voidaan seurata. Yksi keskeinen seurattava osa-alue ovat keskeiset kehittämiskokonaisuudet tai ”ratkaisutaistelut”. Näistä on esitetty esimerkkejä, joita tulevissa toimintasuunnitelmissa konkretisoidaan ja täsmennetään.

5.1. Näin onnistumme - Teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle

Kaikkien kainuulaisten omatoimisen ja ennakoivan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on strategian keskeinen kulmakivi. Sosiaali- ja terveydenhuollon kuormitusta on saatava tulevina vuosina alenemaan enemmän kuin ikääntyminen ja sairastavuus sitä lisää. Tässä korostuvat erityisesti perustason palveluiden, lasten ja nuorten sekä työikäisten hyvinvoinnin tukeminen ja ongelmia ehkäisevät, todennetusti vaikuttavat toimintamallit.

Etäpalvelut tulevat lisääntymään merkittävästi tilanteissa, joissa maantieteelliset etäisyydet ovat suuria, tai fyysinen tapaaminen ei muista syistä ole tarpeellinen. Liikkuvat palvelut, kuten kotihoidon ja akuutin kotisairaalan palvelut muodostavat aiempaa suuremman osan hoidon kokonaisuudesta. Fyysisen palveluverkon uudistaminen ajoittunee strategiakauden loppupuolelle.

Kainuulaisten osallisuus nähdään keskeisenä voimavarana ja arjen turvallisuuden luojana. Jos ihmisen omat voimavarat eivät riitä, häntä kannatellaan omaa toimintakykyä tukien.

Hoitopolkujen sujuvuuteen ja toimivuuteen yli toimialue- ja yksikkörajojen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Järjestämisen tuen prosessiohjaus antaa tähän hyvät mahdollisuudet.

Kaikissa palveluissa korostetaan hyvää asiakaspalvelua toimimalla avoimesti ja ammattitaitoisesti inhimillisellä työtoteella.

Pelastustoimen kytkeytyminen hyvinvointialueen kokonaisuuteen antaa mahdollisuuksia edistää kainuulaisten arjen turvallisuutta uusilla tavoilla. Toiminta tehostuu yhteisessä organisaatiossa yhteisillä tavoitteilla.

Kaiken toiminnan on perustuttava avoimuuteen ja toimivaan viestintään. Luottamuksen vahvistaminen edellyttää tekoja, joilla vastataan asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön odotuksiin.

Keskeiset kehittämisalueet, "voitettavat ratkaisutaistelut":

- Akuutin kotisairaalan toiminnan laajentaminen koko hyvinvointialueelle
- Toimialueiden ja yksiköiden välisen yhteistyön nopea tehostaminen
- Ennaltaehkäisyyn vaikuttavuusperusteinen kiireellinen organisointi
- Paljon palveluita tarvitsevien omahoitaja/omalääkärimallin toteutus
- Luottamuksen vahvistaminen, avoin viestintä

5.2. Näin onnistumme - Toimimme kestävästi tehokkaasti

Strategisen tilannekuvan esiin nostamien haasteiden osalta on kyettävä tekemään väistämättömiä muutoksia. Hyvinvointialueen ensimmäisen strategiakauden yksi tärkeimpiä tehtäviä on talouden tasapainottaminen ja sopeutuminen rahoitusta vastaavaan toimintaan. Valitut toimet tulee perustua virkamiesten ja päättäjien vahvaan yhteisymmärrykseen ja ne tulee viedä määrätietoisesti toteutukseen johtoa ja esihenkilöitä tukien. Kokonaisuuden edellytyksenä on tiedolla johtaminen, jonka avulla varmistetaan kattava seuranta ja tietoisuus toiminnan tuloksellisuudesta.

Toiminnan keskeisenä ohjaavana tekijänä on vaikuttavuus. Vaikuttavuusperusteisuus tulee huomioida niin budjetoinnissa, kuin järjestämis- ja toimintasuunnitelmien laadinnassa. Vaikuttavuusmittarit ulotetaan myös käytännön toiminnan tasolle.

Kustannusvaikuttavuutta vahvistetaan laajalla yhteistyöllä omalla alueella, pohjoisella yhteistyöalueella sekä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Yhdessä tekemisen mahdollisuuksia tulee rakentaa tukemaan arkityötä oman organisaation sisällä. Selkeä omistajaohjauspolitiikka linjaa palvelujen järjestämisen ja hankkimisen toteuttamista.

Ammattilaisten työtä arvostetaan ja itseohjautuvuus nostetaan osaksi moniammatillisten tiimien työn tekemisen mallia. Byrokratiaa vähennetään ja päätöksenteko pyritään viemään mahdollisimman lähelle työntekijöitä.

Keskeiset kehittämisalueet, "voitettavat ratkaisutaistelut":

- Talouden tasapainottaminen ja sopeuttamistoimenpiteiden toteutus
- Vaikuttavuusperusteisen toimintamallin käyttöön ottaminen

5.3. Näin onnistumme – Uudistamme rohkeasti

Digitaalisten palvelujen asiakaskeskeinen kehittäminen on strategian keskeisimpiä sisältöjä. Vain tätä kautta palveluja voidaan kehittää ilman kustannusten merkittävää nousua. Toimenpiteet kohdistuvat erityisesti peruspalveluiden vahvistamiseen.

Uudistamisen painopiste on oltava arjen työn sisällä, kehittämishankkeiden toteutustapaa uudistettava ja niiden vaikuttavuutta jatkuvasti seurattava. Kaiken kehittämisen oltava strategian mukaista, pitkäjänteistä ja tarkoituksenmukaisesti resursoitua. Operatiivisen toiminnan sujuminen ja resurssit on turvattava kehittämishankkeita suunniteltaessa.

Henkilöstön muutosvalmiutta ja -osaamista on jatkuvasti edistettävä ja tuettava. Näin voidaan tukea uudistusten toteuttamista ja työntekijöiden työhyvinvoinnin turvaamista.

Kehittämistä ja uudistamista tehdään tutkittuun tietoon perustuen, parhaita käytäntöjä levittäen ja rohkeita kokeiluja hyödyntäen. Toimintaa luonnehtii avoimuuden periaate: yhteistyö eri tahojen kanssa on keskeistä elinvoiman vahvistamiseksi. Kainuun on oltava aloitteellinen kumppanuuksien rakentamisessa ja niiden hyödyntämisessä.

Keskeiset kehittämisalueet, ”voitettavat ratkaisutaistelut”:

- Digipalvelujen kehittämisloikka
- Kehittäminen järkevästi osana jokapäiväistä työntekoa
- Muutososaamisen ja -valmiuden vahvistaminen

5.4. Näin onnistumme – Johdamme osaamista, työkykyä ja hyvinvointia

Johtamisen ja esimiestyön kulttuurin ja käytäntöjen välitön uudistaminen on henkilöstön motivaation, jaksamisen ja työkyvyn säilymisten kannalta ensiarvoisen tärkeää. Arvostava, palveleva ja kuunteleva asenne muodostaa pohjan hyvälle lähijohtamiselle. Valmentavan johtamisen periaatteiden mukainen toiminta toteutetaan läpi koko organisaation. Hyvinvointialueen toimintakulttuurin halutaan olevan osallistavaa ja vuorovaikutteista.

Osaavan työvoiman turvaamisen toimenpiteitä on tehostettava radikaalisti. Urapolkujen, työkierron ja työssä oppimisen pelisääntöjen ja käytäntöjen työntekijälähtöinen uudistaminen parantaa hyvinvointialueen pito- ja vetovoimaa.

Kannustavien palkitsemismuotojen ja houkuttelevien henkilöstöetujen kehittämisellä turvataan työmotivaatiota ja suunnataan työpanosta onnistumisten aikaansaamiseen.

Rekrytoinnin ja varahenkilöstön muodostaman kokonaisuuden uudistamisella turvataan tarpeen mukainen henkilöstömäärä kaikissa tilanteissa.

Jatkuva parantaminen on systemaattinen osa toimintaa. Laatujärjestelmä ohjaa palveluita ja hallintoa. Katselmoinnit toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Tiedon jakamisella, tiedolla johtamisella ja avoimuudella luodaan pohjaa sujuvalle ja tehokkaalle toiminnalle kaikkialla organisaatiossa.

Keskeiset kehittämisalueet, ”voitettavat ratkaisutaistelut”:

- Johtamisen ja esimiestyön uudistus
- Palkitsemisen käytäntöjen luominen
- Rekrytoinnin ja sijaishankinnan uudistus
- Työkyvyn ja työssä jaksamisen turvaaminen

6. PALVELUSTRATEGIA

Osana hyvinvointialueen strategiakokonaisuutta laaditaan palvelustrategia. Se kuvaa miten Kainuun hyvinvointialueella

- Turvataan yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut Kainuun hyvinvointialueella asuville
- Parannetaan palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta koko Kainuun alueella
- Kavennetaan hyvinvointi- ja terveyseroja
- Turvataan ammattitaitoisen työvoiman saanti
- Vastataan ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin
- Hillitään kustannusten kasvua

Kainuun hyvinvointialueen tavoitteena on tarjota kainuulaisille tarpeen mukaisia palveluja vaikuttavuusperusteisesti. Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Alueella on käytössä monituottajamalli ja palveluseteliä hyödynnetään eri toiminnoissa.

Palvelustrategia toteuttaa hyvinvointialueen kokonaisstrategiaa seuraavien periaatteiden mukaisesti

- Kainuun hyvinvointialueilla toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Tavoitteena on perus- ja erityistason palvelujen entistä parempi yhteentoimivuus, samoin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen palvelujen saumattomuus.
- Hyvinvointialueen ja Kainuun kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.
- Osallistamme kuntalaisia tarjoamalla kaikkien yksilöiden aitoa osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia omiin sosiaali- ja terveystalouteihinsa.
- Kainuulaiset ovat palvelujensa kehittäjiä, arvioijia ja toimijoita. Uudet palveluratkaisut valitaan asiakasta ajatellen ja teknologiaa hyödyntäen. Sosiaali- ja terveystalouteiden kokonaisuuksia arvioidaan asiakkaan todellisten tarpeiden pohjalta.

Palvelustrategian keskeisiä elementtejä ovat:

Sähköiset palvelut ja etäpalvelut

Palveluja kehitetään määrätietoisesti mahdollistamaan saatavuus etänä kaikille kainuulaisille. Yhteydenpito ja viestintä ammattilaisten ja asiakkaiden välillä tehdään helpoksi ja nopeaksi. Modernit välineet, kuten chatti, chattibotti, sähköinen oirearvio, omaolo, omakanta, videovisiitti ja palveluneuvonta ovat helppoja kaikkien käytettävissä paikasta riippumatta.

Kotiin tuotavat palvelut

Säännöllisen kotihoidon ja Akuutin kotisairaalan lisäksi laajentuva valikoima palveluja mahdollistaa niiden hyödyntämisen kotoa käsin.

Lähipalvelut

Tarkoituksenmukainen valikoima hoito-, hoiva ja diagnostiikka- sekä pelastuspalveluja toteutetaan kattavan palveluverkon kautta mahdollisimman lähellä kaikkia kainuulaisia.

Alueelliset palvelut

Alueelliset sote-keskukset tarjoavat kaikkia perustason palveluja mukaan lukien lääkäri- ja hammaslääkärivastaanotot. Myös ympärivuorokautisen hoivan ja yhteisöllisen asumisen palveluja on saatavilla järjestämissuunnitelman mukaisesti. Osaa erityistason palveluista voidaan myös tarjota alueellisesti.

Pelastustoimen palvelut ovat saatavilla palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Keskittetyt palvelut

Kainuun keskussairaala tarjoaa ympärivuorokautisen päivystyksen sekä erityistason palveluja, kuten erikoissairaanhoidon leikkaustoiminnan ja synnytykset. Erityistason sosiaalipalveluita tuotetaan maakunnallisesti tai yhteistoiminta-alueella.

Pelastustoiminnan osalta maakunnallinen tilannekeskus vastaa jatkuvan valmiuden ja tilannekuvan ylläpitämisestä.

Yhteistyöalueen palvelut

Erityistason syväosaamista vaativat palvelut ja muut koko Pohjois-Suomen kattavat yhteiset palvelut toteutetaan YTA-yhteistyössä.